

FE-kommission II

Herningvej 30
7470 Karup J
Telefon 7282 4411

Justitsministeren
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Den 1. oktober 2024
j.nr. FEUKII-2024-2003-12-001

Orientering til justitsministeren om fremdriften i FE-kommission II's arbejde

1. Kommissionens opgaver og baggrunden for orienteringen

Den 1. oktober 2023 blev FE-kommission II nedsat i medfør af § 1, stk. 1, i lov nr. 711 af 13. juni 2023.

Det fremgår af lovens § 3, stk. 1, at undersøgelseskommissionen har til opgave at undersøge forløbet vedrørende tjenestefritagelsen af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste, der fandt sted i august 2020. Kommissionen skal i den forbindelse undersøge, om der i forbindelse med tjenestefritagelsen blev varetaget usaglige hensyn (opgave 1).

Loven blev ændret ved lov nr. 659 af 11. juni 2024 om udvidelse af undersøgelsen, hvorefter undersøgelseskommissionen endvidere har til opgave at undersøge forløbet vedrørende efterforskningen og retsforfølgningen i straffesagerne mod Lars Johan Findsen og Claus Hjort Frederiksen, jf. lovens § 3, stk. 2. Kommissionen skal i den forbindelse undersøge, om der i forbindelse med efterretningstjenesternes og anklagemyndighedens iværksættelse og tilrettelæggelse af efterforskningen og retsforfølgningen blev varetaget usaglige hensyn (opgave 2).

Af bemærkningerne til lov nr. 711 af 13. juni 2023 fremgår om opgave 1, at undersøgelseskommissionen bør tilrettelægge sit arbejde således, at den så vidt muligt kan afgive beretning om resultatet af sin undersøgelse senest et år efter, at kommissionen er nedsat, jf. Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, lovforslag nr. L 85, side 8.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 659 af 11. juni 2024, at udvidelsen af undersøgelsens afgrænsning med opgave 2 vil have betydning for undersøgelsens tidsperspektiv, og at det på den baggrund forudsættes, at undersøgelseskommissionen bør tilrettelægge sit arbejde, således at den så vidt muligt kan afgive beretning om resultatet af sin undersøgelse senest den 1. april 2026, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, lovforslag nr. L 133, side 4.

I bemærkningerne til de ovennævnte love er det anført, at hvis kommissionen ikke kan afgive beretning inden det nævnte tidspunkt, vil kommissionen skulle orientere justitsministeren skriftligt om baggrunden herfor, om fremdriften i undersøgelsen og om, hvornår kommissionen forventer at kunne afgive sin beretning, jf. bl.a. Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, lovforslag nr. L 85, side 8.

På den baggrund finder kommissionen anledning til at orientere justitsministeren om fremdriften i kommissionens arbejde.

2. Myndighedernes udlevering af materiale vedrørende opgave 1

I forlængelse af lov nr. 711 af 13. juni 2023's ikrafttræden henstillede kommissionen ved mails af 6. juli 2023 til de centrale myndigheder i undersøgelsen vedrørende opgave 1, at de pågældende myndigheder allerede da iværksatte en indsamling af alt relevant materiale til brug for kommissionens undersøgelse med henblik på, at materialet kunne udleveres til kommissionen, når den begyndte sit arbejde.

Myndighederne, der er involveret i undersøgelsen, har anvendt lang tid til at fremsøge og udlevere materiale til kommissionen. En væsentlig del af det materiale, som kommissionen har modtaget til brug for undersøgelsen af tjenestefritagelserne, er således modtaget inden for de seneste måneder, herunder er en ikke ubetydelig mængde materiale modtaget inden for den sidste uge, fra nogle af de myndigheder, der er mest centrale for undersøgelsen. Der udestår efter det oplyste endnu udlevering af materiale.

Der er således medgået mere end et år til myndighedernes arbejde med fremsøgning og udlevering af materiale vedrørende tjenestefritagelserne.

Omstændighederne omkring myndighedernes udlevering af det nævnte materiale indebærer, at kommissionen fortsat mangler at gennemgå og vurdere betydelige mængder materiale også vedrørende tjenestefritagelserne. Forløbet forsinkes i sig selv kommissionens arbejde, ligesom allerede bearbejdet materiale må genvurderes. Hertil kommer, at kommissionen ikke endeligt kan tage stilling til, hvilke vidner der skal indkaldes og afhøres, før den har modtaget og vurderet alt relevant materiale. Dette skaber i sig selv problemer for kommissionens planlægning, idet de særlige krav til kommissionens afhøringslokale og kontorfaciliteterne forudsætter en længere planlægningshorisont.

3. Myndighedernes udlevering af materiale vedrørende opgave 2

I forlængelse af, at forslaget til lov nr. 659 af 11. juni 2024 blev fremsat den 20. marts 2024, henstillede kommissionen ved mails af 3. april 2024 til de centrale myndigheder i undersøgelsen

vedrørende opgave 2, at de allerede da iværksatte en indsamling af alt relevant materiale med henblik på, at materialet kunne udleveres til kommissionen, når loven var vedtaget.

Siden ikrafttrædelsen af ændringsloven den 13. juni 2024 har kommissionen modtaget betydelige mængder materiale fra flere myndigheder, der er centrale for undersøgelsen. Kommissionen har imidlertid forstået, at der fra nogle af de involverede myndigheder udestår udlevering af materiale.

4. Konklusion

Henset til det hidtidige forløb med myndighedernes udlevering af materiale og omfanget af det allerede udleverede materiale, finder kommissionen det nødvendigt at orientere justitsministeren om, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt for kommissionen sikkert at vurdere, om den kan afgive beretning senest den 1. april 2026.

I et forsøg på at imødegå en forsinket aflevering af beretningen tiltræder yderligere to juridiske sekretærer i kommissionens sekretariat henholdsvis den 15. oktober og 1. december 2024 efter aftale med Justitsministeriet. En af kommissionens nuværende juridiske sekretærer har i perioden 1. oktober 2024 til 30. juni 2025 orlov fra kommissionen.

Kommissionen forventer senest ved udgangen af oktober 2024 at have modtaget det væsentligste af det relevante materiale vedrørende opgave 1 og 2. Når kommissionen har modtaget og vurderet materialet, vil kommissionen orientere justitsministeren, om det vil være muligt at afgive beretning senest den 1. april 2026.

Med venlig hilsen

Jens Hartig Danielsen
Formand